

Křesťanský optimismus je optimismus velikonoční. Křesťan, optimista, netvrdí naivně, že všechno dobře dopadne, nýbrž s posvátnou vážností věří, že se i tehdy, když se něco nezdaří nebo skončí tragicky, Božím zásahem nevyzpytatelným způsobem změny to negativní v klad. Je velmi snadné být optimistou, když se vše daří. Náš křesťanský optimismus je optimismus velikonoční, to znamená, není žádným lehkomyšlným životním optimismem při dobrém počasí, nýbrž je to optimismus zmrtevýchvstání, který prošel bouřemi a krupobitím a přežil smrt. Je to optimismus mimo noc a mlhu, mimo zlo a smrt a mimo čas, optimismus, pro který je vhodné spíše označení důvěřivé spolehlání.

Henri Boulad – Všechno je milost

Každá neděle je oním *osmým dnem po Velikonocích*, kdy se učedníci shromáždili v domě. To nás přirozeně zavazuje k prohlubování a ke srovnání mezi našimi současnými nedělními shromážděními a prvním křesťanským společenstvím.

Vnější podoba mezi oběma je v zásadě totožná. Také my jsme se zde shromáždili *prvního dne po sobotě*, abychom naslouchali apoštolskému učení, lámali chléb a společně se modlili. Také my uslyšíme pozdrav Vzkříšeného, který říká: *Pokoj vám*. Neuvídíme ho osobně, nemůžeme vložit prst do jeho boku, jako to udělal Tomáš; Ježíš však přijde a zpřítomní se prostřednictvím svého slova a své svátosti. On sám ale řekl, že je pro nás lepší v něho věřit, aniž bychom ho mohli fyzicky spatřit.

U prvních křesťanů se jednalo o živé společenství, v němž se lidé vzájemně

poznávali a vnímali jako učedníci stejného Pána a jako bratři a sestry. Z takového společenství pak odcházeli povzbuzení a připraveni přijmout každodenní námahu a starosti. Dojem, který to vzbuzovalo v pohanech, když křesťané opouštěli svá shromáždění, zachytil Tertulián ve slovech: *Jen se podívejte, jak se milují!*

Co nám jenom chybí, abychom mohli něco podobného také uskutečňovat?

Osmý den po Velikonocích byli učedníci v domě, když vstoupil Ježíš zavřenými dveřmi, zdržel se mezi nimi a řekl: *Pokoj vám!* Právě teď i do našeho společenství vstupuje Ježíš, zůstává tu s námi a nabízí nám svůj pokoj. My v něm společně s Tomášem poznáváme a vyznáváme našeho Pána a Boha. Prosme ho o to, aby z nás vytvořil opravdové společenství sjednocené v jeho jménu.

*Raniero Cantalamessa
– Slovo a život – cyklus A*

Prameny, odkazy

Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina;

Felix Porsch – Evangelium sv. Jana – Malý stuttgartský komentář; Petr Karas – Boží slovo na každý den; Misál na každý den liturgického roku; Angelo Scarano – www.pastorace.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti. Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

2. neděle velikonoční – cyklus A

1. května 2011

¹⁹Když byl večer prvního dne v týdnu, přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ ²⁰Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. ²¹Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ ²²Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. ²³Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ ²⁴Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. ²⁵Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána.“ On jim však odpověděl: „Dokud neuvídím na jeho rukou jizvy po hřebech a nevloším svůj prst na místo hřebů a nevloším svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ ²⁶Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ ²⁷Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ ²⁸Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ ²⁹Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“ ³⁰Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. ³¹Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

Jan 20,19–31

Úvod k meditaci

Evangelista popisuje, jak Pán přichází poprvé po zmrtevýchvstání mezi své učedníky. Nezapomíná na jejich předchozí zbabělé chování. Naopak, nabízí jim hned prvními slovy jeden z největších darů: dar pokoje. Přijímám a otevírám se pokoji Zmrtevýchvstalého, který zlomil moc zla a smrti? Přijímám i jeho dar odpuštění? Žiji ve stavu odpuštění a pokoje s lidmi kolem mne?

Výklad biblického textu

Kontext: Žádné dveře nejsou tak pevně zavřené ... pro Krista. Žádný zámek, ani závora jej nemohou zastavit. On je ten, který *rozrazil bronzovou bránu a železnou závoru podsvětí* (srv. Žl 107,16), on je ten, který přichází i zavřenými dveřmi. V obou případech vyvádí člověka z vězení smrti, strachu, uzavřenosti. Přichází, aby člověka vysvobodil. A nepřichází s prázdnou: dává dar pokoje. Dar pokoje silnější než strach z okolí, než úzkost o vlastní život. Kristus totiž osvobozuje od starého člověka ovládaného strachem, uzavřeného do sebe, neschopného vyjít ze sebe a nabídnout druhým osvobození, nový život. (*podle Angela Scarana*)

**Týden
s Božím
slovem**

1. čtení:

Sk 2,42-47

2. čtení:

1Petr 1,3-9

Evangelium:

Jan 20,19-31

Srovnání:

Lk 24,36-43

Jan 17,18

Sk 1,8

Mt 16,19

Mt 18,18

Jan 11,16

Jan 19,18-34

Jan 20,19

Jan 20,25

1Petr 1,8

Jan 21,24-25

Jan 11,27

Jan 3,15

1Jan 5,13

K tématu

Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před židy sbromáždění za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: Pokoj vám (Jan 20,19). Vzkříšený prochází zavřenými dveřmi, ani strach učedníků jej nezadrží, aby k nim nepřišel zamčenými dveřmi a nepopřál jim pokoj. To je překrásný obraz pro vzkříšení. Dost často zavíráme své dveře před druhými; nikoho k sobě nenecháváme vstoupit, schováváme se za pancířem strachu. Vzkříšení znamená, že žádný zámek a žádná závora nemohou zadržet Vzkříšeného, aby nedošel k našemu srdci a nevstoupil k nám. A žádné křesťanské společenství, které se vymezuje vůči ostatním, nemůže zabránit, aby sám Vzkříšený nestanul v jejich středu a neproměnil jejich soužití.

Anselm Grün – Tajemství velikonoční radosti

V evangeliu říká zmrtvýchvstalý Kristus svým učedníkům mimo jiné: *Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.* V prvním okamžiku nás napadne, že se to týká jen kněží, kteří ve zpovědi udělují rozhřešení. To je sice pravda, ale jenom částečně. Odpuštění se totiž obecně týká každého z nás.

Pokud nejsme lidé mdlého ducha, stojíme často před problémem rovnováhy spravedlnosti a odpuštění. Je zde zajímavý protiklad. Lidská společnost se nám často zdá tím dokonalejší, čím důsledněji trestá viníky, a naopak o anarchii mluvíme tam, kde zůstává mnoho nepotrestaných zločinů. Boží stanovisko se ale zdá být zcela jiné a projevuje se neustálým odpouštěním. Svátý Řehoř z Nyssy napsal, že *člověk se podobá Bohu, když odpouští.*

Právě kvůli tomuto protikladu došli židé ve Starém zákoně k závěru, že hříchy může odpustit jen Bůh, a nikoliv lidé. Lidský požadavek spravedlnosti se často dostává do rozporu s jiným, stejně základním požadavkem pro lidské soužití – s požadavkem věrnosti rodině a přátelům. Řecké zákonodárství má počátky v dávné době na ostrově Leuki Zefiri, kde byl mimo jiné stanoven trest oslepení za to, když byl někdo dopaden při cizoložství. Jednou ale chytili při tomto hříchu králova syna. Král byl ochoten vydat syna požadavkům zákona, ale lidé pro něj žádali milost. Nakonec král našel řešení. Dal vyloupnout jedno oko synovi a druhé sobě.

Odpuštění je zvláštní úkon: říká se jím, že jsme jedno, že patříme k sobě, a to skrze lásku k Bohu a k lidem. Filozof David Hume byl pokládán za volnomyšlenkáře. Ve společnosti ho jednou uviděl jistý farář a chtěl se mu vyhnout. Hume k němu ale přiběhl se slovy: *Jen zůstaňte, vždyť po smrti půjdeme společnou cestou. Já z nedostatku víry a vy z nedostatku lásky.*

Ten, kdo vyžaduje pouze spravedlnost, vlastně říká: *Oba žijeme v jednom společném řádu, máme zájem, aby se řád zachoval, ale jinak jsme si cizí.* Jinými slovy – jsme dva cestující v jednom vlaku, každý z nás si koupil jízdenku, sedme tedy každý na svém místě, a když mi zasedneš moje místo, tak okamžitě zavolám průvodčího. Něco jiného by ovšem bylo, kdyby přišel nějaký náš přítel: tomu bychom hned nabídli svoje místo, kdyby si neměl kam sednout.

Další texty v týdnu

Po: Sk 4,23-31; Jan 3,1-8

Út: 1 Kor 15,1-8; Jan 14,6-14

St: Sk 5,17-26; Jan 3,16-21

Čt: Sk 5,27-33; Jan 3,31-36

Pá: Sk 5,34-42; Jan 6,1-15

So: Sk 6,1-7; Jan 6,16-21

Odpuštění je vyznáním jednoty. Proto vidíme rozdíl mezi pohanskými božstvy a Bohem křesťanů. Pohanská božstva jsou vůči lidem lhotejná, kdežto náš Bůh je ochoten odpustit. A dokonce můžeme říci, že se na to odpuštění těší. To není výzva k tomu, abychom vesele hřešili, ale výzva k lásce. Pokud dnes víra v našich farnostech upadá, tak je to mimo jiné také proto, že předchozí generace lásku k Bohu opravdově neprožily, a pokud ano, tak prožitek tohoto dobrého vztahu nedokázaly předat. Je totiž velký rozdíl dělat něco z lásky, nebo to dělat jenom z povinnosti a ze strachu. Ano, i smysl pro povinnost je důležitý, ale pouze na něm náš život nestojí.

Pavel Konzbul

– *Puzzle, kázání a zamyslení v liturgickém roce A*

Ještě něco mne napadlo to odpoledne v Madrásu: Možná, že pochybnost apoštola Tomáše byla zcela jiného druhu, než jakými občas trpíme my, vnuci scientistického a pozitivistického věku, a které si do toho příběhu ukvapeně promítáme; možná apoštol vůbec nebyl jen těžkopádný materialista, neschopný se otevřít tajemství, na něž si nemůže *sáhnout*.

Tomáš byl muž odhodlaný následovat svého Mistra až k hořké smrti; vzpomeňme, jak reaguje na Ježíšova slova, že je třeba jít k Lazarovi: *Pojďme, ať zemřeme s ním!* Vzal vážně kříž – a zpráva o zmrtvýchvstání se mu mohla jevit jako příliš levný *happyend* pašijového příběhu. Možná proto se zdráhal připojit se k radosti ostatních apoštolů a chtěl vidět *Ježíšovy rány*. Chtěl vidět, zda *vzkříšení nevyprazdňuje kříž* – teprve pak k němu mohl říci své *věřím*. Neporozuměl *nevěřící Tomáš* nakonec smyslu Velikonoc hlouběji než ti druzí?

Tomášova nevíra nám pomohla k víře více než víra ostatních učedníků, napsal v homilii na tento text evangelia svátý papež Řehoř Veliký. Ježíš k Tomášovi přichází a ukazuje mu své rány: Hle, utrpení (žádné utrpení) není lacině smazáno a zapomenuto! Rány zůstávají ranami. Avšak ten, který *nesl nemoci nás všech*, prošel věrně i branou pekel a smrti: a je tu dále (nepochopitelně) s námi. Ukázal, že *lásku všechno snese; neuhasí ji ani velké vody a řeky ji nezaplaví; láska je*

silná jako smrt – ba silnější než ona. Láska je ve světle této události hodnotou, kterou nesmíme vydat na pospas sentimentalitě; znamená sílu – jedinou sílu, která přežívá samu smrt a probodenými rukama vyvrací její brány.

Vzkříšení tedy není *happyend*, nýbrž pozvání a výzva: Nemusíme a ani nesmíme kapitulovat před ohněm utrpení, i když ho nyní neumíme uhasit. Nesmíme se před zlem chovat tak, jako by mu mělo patřit poslední slovo. Nebojme se *uvěřit v lásku* i tam, kde podle všech kritérií světa prohrává. Mějme odvahu proti *moudrosti tohoto světa* vsadit na *bláznovství kříže!*

Možná že Ježíš tím, že vzkřísil Tomášovu víru dotykem ran, mu chtěl říci přesně to, co se mi jako bleskem otevřelo v sirotčinci v Madrásu: tam, kde se *dotkneš lidského utrpení* (a možná jenom tam!), tam poznáš, že já jsem živ, že *já jsem to*. Potkáš mne všude tam, kde lidé trpí. Neuhni přede mnou v žádném z těchto setkání. Neboj se! Nebuď *nevěřící*, nýbrž *věř!*

Hospodin Staré smlouvy se zjevil Mojžíšovi v ohnivém keři; jeho Jednorozený, náš Pán a náš Bůh, se zjevuje *v ohni utrpení*, v kříži – a my natolik porozumíme jeho hlasu, nakolik bereme na sebe svůj kříž a jsme připraveni nést i břemena druhých, nakolik se jizvy světa – jeho jizvy – stávají pro nás výzvou.

Tomáš Halík – Dotkni se ran